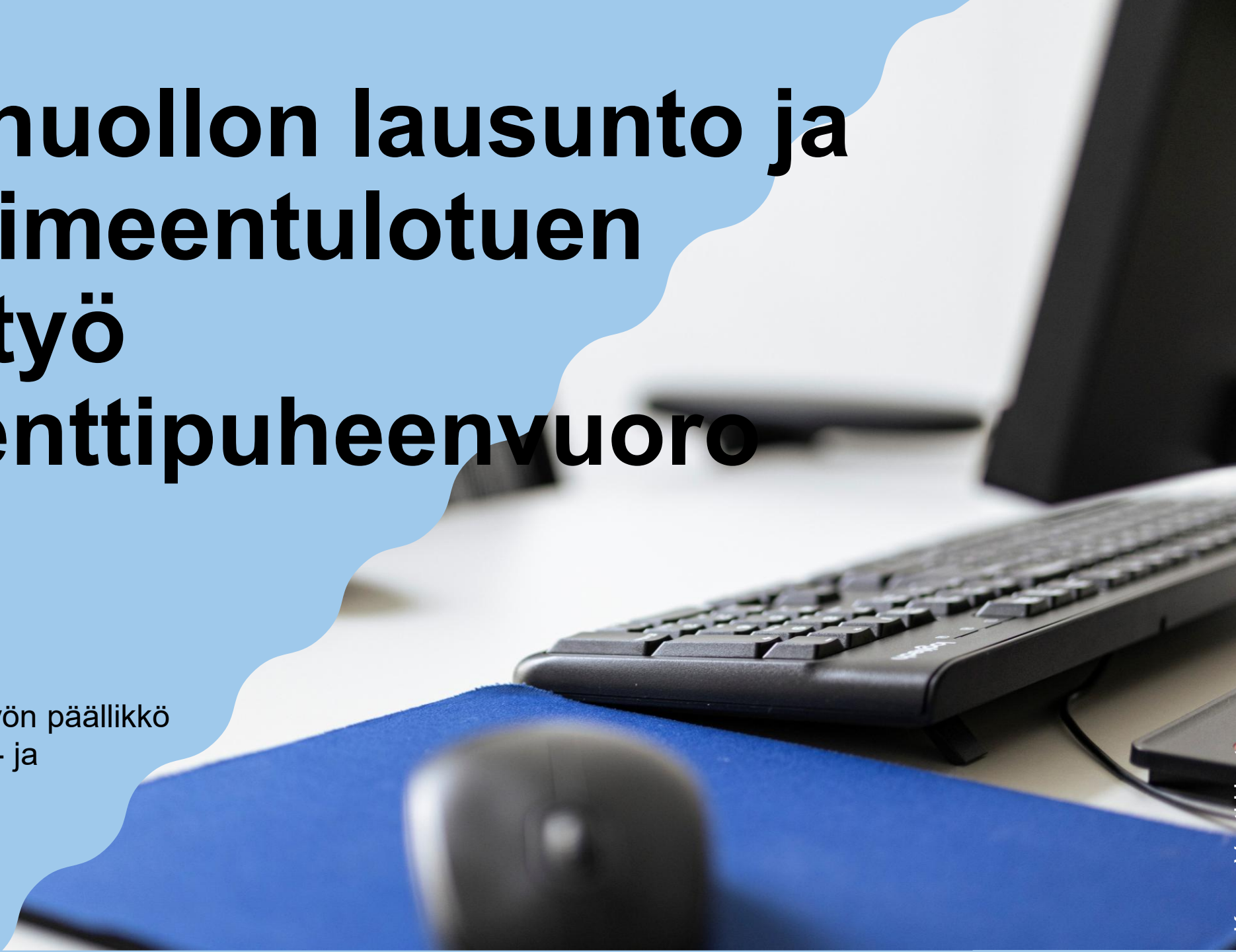


Sosiaalihuollon lausunto ja Kelan toimeentulotuen ratkaisutyö - kommenttipuheenvuoro

28.9.2026

Anne Qvist, aikuissosiaalityön päällikkö
Helsingin sosiaali-, terveys- ja
pelastustoimiala

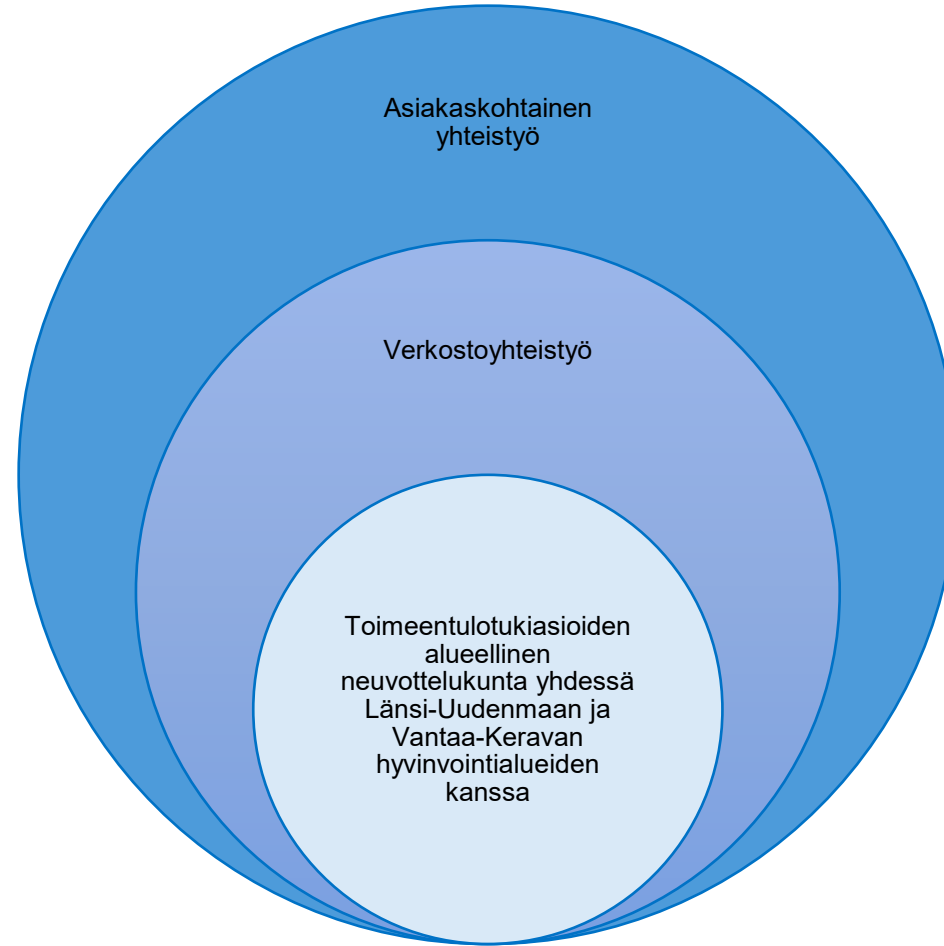
Helsinki
Helsingfors



Toimeentulotukilain mukainen yhteistyö

Toimeentulotukilain toimeenpanon rakenteet:

- Sosiaalihuollon lausunto, asiakaskohtaiset yhteistyön rakenteet
- Nimetyt yhteyshenkilöt, yhteiset seminaarit, webinaarit, asiantuntijaluennot
- Lakimuutosten vaikutusten seuranta ja arviointi asiakastilastojen ja yhteistyön näkökulmasta

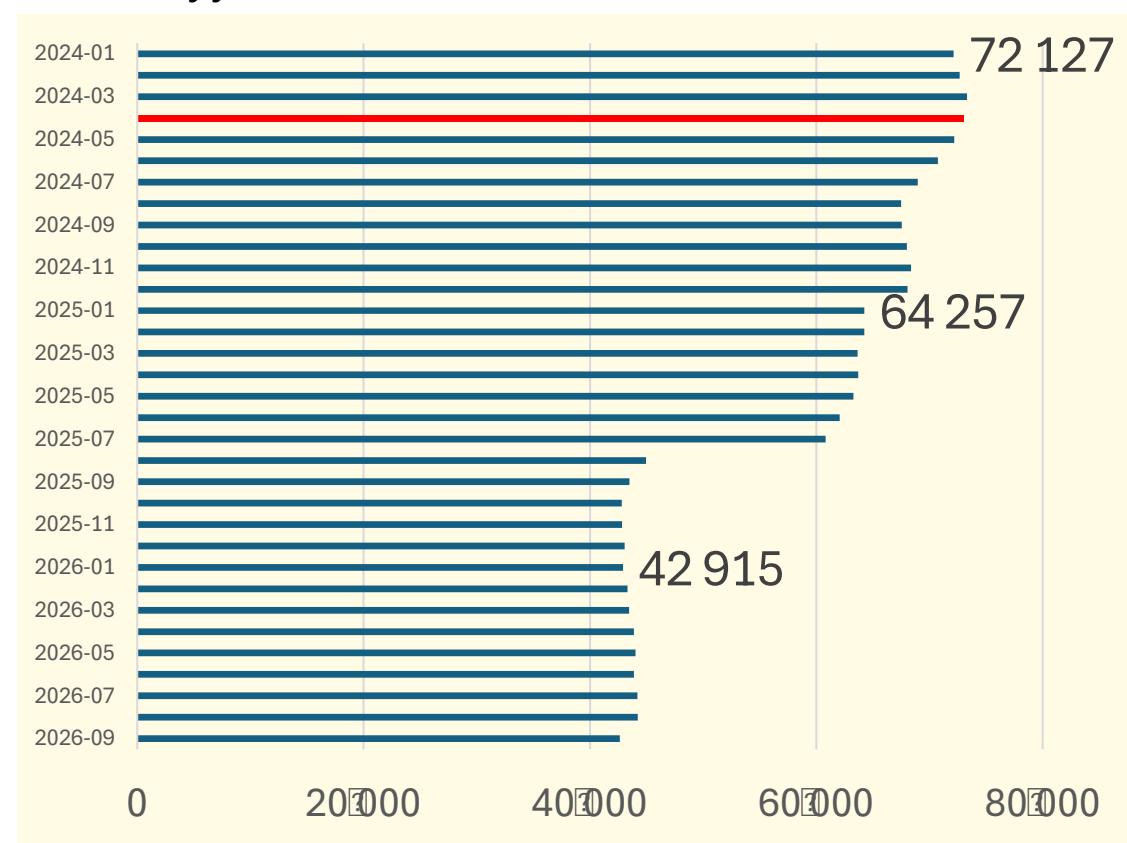


Yhteistyön käytänteitä:

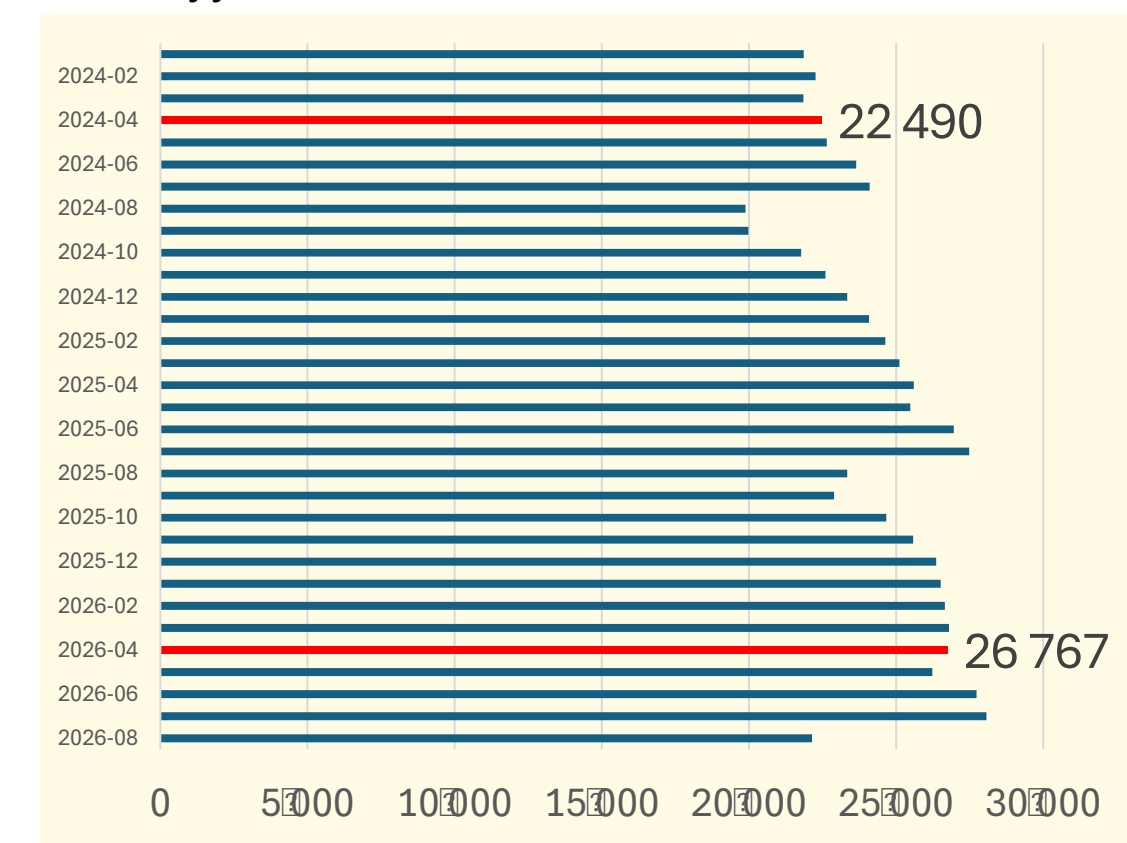
- Asiakkaanomatoimijuuden vahvistaminen Kela-asioinnissa. Sosiaalialan ammattilainen laatii lausunnon silloin kun asiakas tarvitsee tukea. Lausunto on aina määräaikainen ja perusteltu.
- Asiakasryhmäkohtaiset verkostot
- Yhteiset, yleiset suositukset täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä

Yhteistyön hyvät käytännöt ja todellisuus

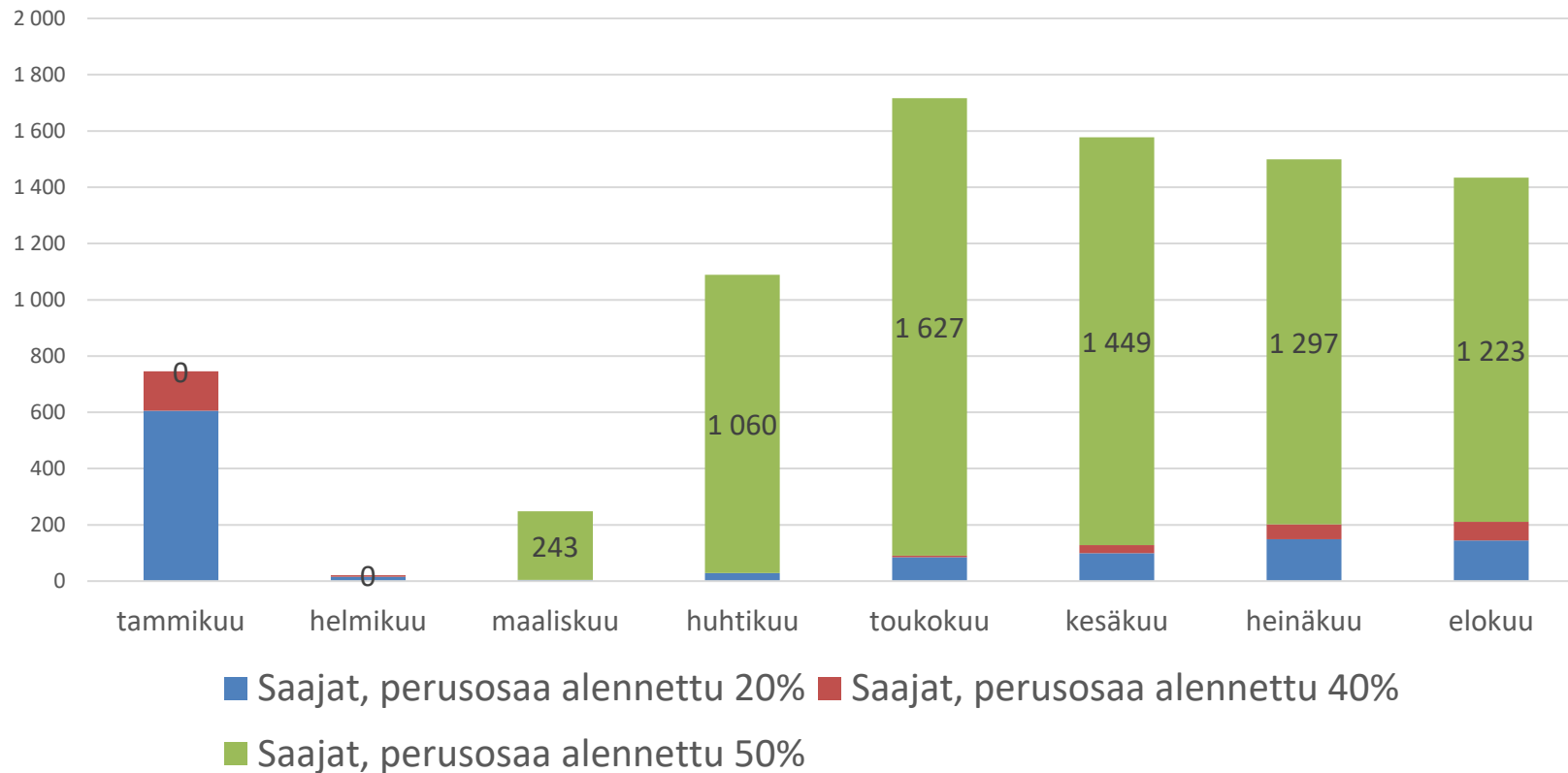
Yleisen asumistuen saajaruokakunnat/ kk tammikuu
2024 – syyskuu 2026/ Kelasto



Perustoimeentulotuen saajataloudet/ kk tammikuu
2024 – syyskuu 2026/ Kelasto

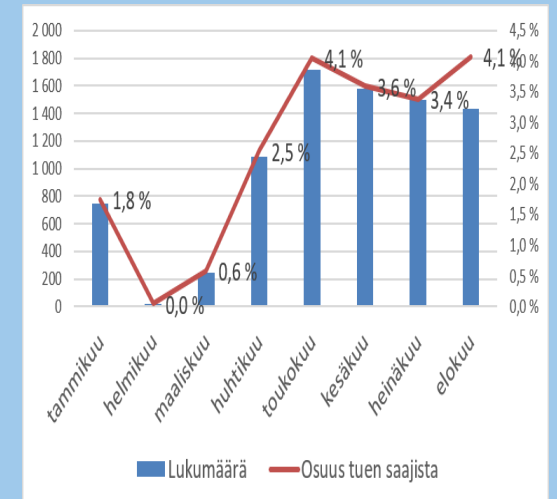


Perusosan alennus tuensaajat kuukauden aikana / Kelasto



Perusosan alentamisessa yleisin käytäntö on 50 % alennus (lakiuudistus 1.3.2026 alkaen).

Perusosan alennus on tehty kuukausittain enimmillään 4,1 % kaikista tuen saajista (toukokuu ja elokuu 2026).



Tuensaajat, joilta perusosaa on alennettu, jaottelua

Ohjausta ja neuvontaa vastaanottaneet tuensaajat

- Tuensaajia on hakeutunut työllisyyspalvelujen piiriin
- Seurauksena on mm opintojen keskeyttäminen

Helsingin täydentävän ja ehkäisevän tuenhakijoina

- Tuensaajat hakevat täydentävää toimeentulotukea elinkustannuksiin ja muihin menoihin
- Oikaisuvaatimusten käsittelyä sekä Kelassa että Helsingin sotepe:ssa

Tuensaajat, jotka eivät käytä Kelan eikä Helsingin palveluja

- Toimeentulotuki-asioiden alueellinen neuvottelukunta on nostanut esille huolen hakijoista, jotka eivät ota lainkaan yhteyttä Kelaan omasta tilanteestaan.

Sosiaalihuollon lausunto ja sosiaalihuollon asiakastietovaranto Kanta

Sosiaalihuollon lausunnon kirjaamisen ohjeistus:

- Lausunto laaditaan asiakkaan kanssa yhteistyössä
- Lausunto edellyttää kattavaa tilannekuvaa asiakkaan tilanteesta
- Asiakastietojärjestelmä Apotissa voi luoda THL:n määrittelemän asiakirjapohjan mukaisen sosiaalihuollon lausunnon, joka arkistoituu Kantaan ja näkyy asiakkaalle OmaKannassa.
- MUTTA: oikeaa asiakirjapohjaa ei vielä käytetä systemaattisesti ja osa lausunnoista tehdään vapaamuotoisesti. Ammattilainen voi jättää vapaamuotoisen lausunnon viemättä Kantaan.
- Sosiaalihuollon lausunto lähetetään Kelaan etuustietopalvelu Kelmun kautta
- Asiakaskohtaisen yhteisen työn vahvistamiseksi tunnistamme, että kirjaamiskäytäntöihin tulee kiinnittää huomioita sekä uuden työntekijän perehdytyksessä että työntekijöiden tiedotus- ja koulutustilaisuuksissa

Helsinki
Helsingfors